

2023Z03620

Vragen van het lid **Marijnissen** (SP) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het onderzoek van SOMO «Pharma's Pandemic Profits»* (ingezonden 1 maart 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het recente onderzoek van de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (SOMO) «Pharma's Pandemic Profits»?¹

Vraag 2

Wat is uw reactie op de 90 miljard dollar winst die farmaceutische bedrijven hebben gemaakt met hun coronavaccins? Deelt u de mening dat dit soort absurd hoge bedragen niet maatschappelijk verantwoord zijn? Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat deze gigantische winsten grotendeels te danken zijn aan tientallen jaren onderzoek dat is gefinancierd door overheidsinvesteringen, miljarden aan subsidies voor ontwikkeling en productie en tientallen miljarden aan Advanced Purchase Agreements (APA's) met overheden waardoor farmaceutische bedrijven geen enkel risico lopen bij de ontwikkeling en producties van de vaccins? Deelt u de mening dat het verwerpelijk is dat private multinationals nu miljarden aan winsten binnenslepen, terwijl de risico's grotendeels bij overheden lagen?

Vraag 4

Hoeveel Nederlands belastinggeld is er naar die 90 miljard dollar winst gegaan die farmaceutische bedrijven hebben gemaakt met hun coronavaccins?

Vraag 5

Waarom wordt de ontwikkeling van levensreddende vaccins überhaupt over aan private bedrijven overgelaten en wordt de ontwikkeling en productie hiervan niet publiek georganiseerd, eventueel via internationale samenwer-

¹ SOMO, 27 februari 2023, «Big Pharma harkte 90 miljard dollar winst binnen met COVID-19-vaccins» (<https://www.somo.nl/nl/big-pharma-harkte-90-miljard-dollar-winst-binnen-met-covid-19-vaccins/>).

king? Deelt u de mening dat we momenteel te afhankelijk zijn van private farmaceuten hiervoor?

Vraag 6

Erkent u dat de onderhandelingspositie van overheden verbeterd wordt als transparantie over winstmarges, prijzen en de onderzoek- en ontwikkelkosten per product voor bedrijven verplicht wordt? Zo ja, welke maatregelen gaat u hiervoor nemen?

Vraag 7

Bent u bereid om juridisch bindende voorwaarden in te stellen voor publieke financiering van het onderzoek en ontwikkeling van nieuwe farmaceutische producten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Staat u nog steeds achter de beslissing om Intravacc te privatiseren, nu duidelijk wordt hoe private partijen essentiële kennis over vaccins gebruiken om zichzelf te verrijken?

Vraag 9

Kunt u een overzicht geven van hoeveel geld er afgelopen tien jaar is gegaan naar de ontwikkeling van vaccins vanuit de Nederlandse overheid en hoeveel winst over deze vaccins is gemaakt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Kunt u een overzicht geven van de concrete maatregelen die u op welk moment van plan bent om te nemen om deze woekerwinsten van farmaceutische bedrijven aan te pakken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Erkent u dat publiek geld ook het publieke belang moet dienen in plaats van dit publieke geld te gebruiken voor megawinsten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Bent u bereid om farmaceutische bedrijven te verplichten publiek geld terug te geven aan de samenleving zodra zij grote winsten maken op kosten van de belastingbetaler? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer en op welke manier gaat u dit doen?

Vraag 13

Wat is uw reactie op de aankondiging om de prijs van de vaccins van Pfizer/BioNTech en Moderna te verviervoudigen? Op welke manier bent u van plan om zich in te zetten om dit te voorkomen?

Vraag 14

Bent u bereid om zich in te zetten om de prijzen van vaccins te begrenzen? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Vraag 15

Wat is uw reactie op de uitspraken van de medisch directeur van Pfizer Nederland die vorig jaar beweerde dat hun coronawinsten juist vooral worden geïnvesteerd in research & development (R&D) terwijl dit onderzoek van SOMO deze uitspraak onderuit haalt?^{2, 3}

Vraag 16

Welk gevolg heeft u gegeven aan uw eerdere uitspraken in het FD: «Winsten van tientallen procenten zijn geen uitzondering. Dat wringt. Want hoe verhouden deze winsten zich tot het publieke belang?»⁴

² Sciencelink, 12 juli 2021, «Hoe een gok van twee miljard ons uit de covid-pandemie loodst» (<https://www.sciencelink.net/verdieping/hoe-een-gok-van-twee-miljard-ons-uit-de-covid-pandemie-loodst/20220.article>).

³ SOMO, 27 februari 2023, «Pharma's Pandemic Profits», figuur 2.

⁴ FD, 22 juni 2022, «We moeten het hebben over het farmaverdienmodel» (<https://fd.nl/opinie/1442747/we-moeten-het-hebben-over-het-farma-verdienmodel-q0b3cakfRWJC>).

Vraag 17

Wat gaat u doen om te voorkomen dat bij een volgende pandemie de vaccins weer ongelijk verdeeld worden over de wereld omdat farmaceutische bedrijven zoveel mogelijk geld willen verdienen?